

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatului Clima Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Clima Alexandru xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.12.2018 – 02.08.2019;
2. Instanța de apel : 04.10.2019 – 05.02.2020;
3. Instanța de recurs ordinar : 04.06.2020 – 09.09.2020.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 august 2019, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Clima Alexandru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și s-a stabilit pentru fapta săvârșită, pedeapsa cu amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul de 40 000 lei.

La fel, Clima Alexandru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal și s-a stabilit pentru fapta săvârșită, pedeapsa cu amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul de 40 000 lei.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Clima Alexandru pedeapsa definitivă sub formă de amendă de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 lei.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat de la Clima Alexandru în beneficiul lui Ceaglei Vasile suma de 71 100 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului material,

suma de 30 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral și suma de 4 000 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, iar în total s-a dispus încasarea sumei de 105 100 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Clima Alexandru la data de 19.11.2018, în jurul orelor 13:00, realizându-și intenția răpirii mijlocului de transport, fără scop de însușire, a răpit automobilul de model „Opel Corsa” cu xxxxx ce aparține lui Ceaglei Vasile, care la data respectivă se afla parcat în preajma stației de vulcanizare auto din mun. Chișinău, sectorul Ciocana, str. Meșterul Manole, nr.5a, și s-a deplasat cu acesta până în preajma Km-276 de pe traseul Chișinău-Tiraspol, mun. Chișinău, unde nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și s-a tamponat în vehiculul de model Ford Tranzit cu xxxxx condus de către Coțofan Denis, care în acel moment era parcat pe dreapta carosabilului.

Tot el, Clima Alexandru la data de 19.11.2018, în jurul orelor 20:55, a condus automobilul de model „Opel Corsa” cu xxxxx pe traseul Chișinău-Tiraspol, km 276 mun. Chișinău, nedisponând de permis de conducere de categoria respectivă și având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,44 mg/1, care potrivit art. 134¹² alin. (3) Cod penal constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni prin care a încălcat prevederile pct. 10 alin. 1) lit. a), pct.10 alin. 2) lit. a) și pct. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Clima Alexandru a comis infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) Cod penal, individualizată prin „*răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire*”, precum și infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, individualizată prin „*conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu deține permis de conducere.*”

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Antoci Maria împreună cu inculpatul Clima Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii, prin care a-i aplica o pedeapsă de altă categorie prevăzută de legea penală, invocând: inculpatul, atât la urmărirea penală cât, și în instanța de judecată și-a recunoscut integral vina în cele incriminate, sincer regretând de cele comise, motiv din care a înaintat cerere prin care a solicitat examinarea cauzelor care au fost conexe în procedură simplificată, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, conform art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunile de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, fac parte din categoria celor ușoare și mai puțin grave, circumstanțe atenuante în cauză sunt căința sinceră a inculpatului de cele săvârșite, comportamentul inculpatului în cadrul urmăririi penale, cât și a examinării cauzei în procedură simplificată, ceia ce relevă atitudine conștiincioasă a inculpatului față de faptele ilicite comise și urmările acestora,

totodată inculpatul n-a negat faptul că este de acord și urmează a-i restitui dauna materială cauzată părții vătămate.

A susținut că, situația financiară a inculpatului este destul de precară, acesta a anunțat instanța că nu este angajat în câmpul muncii, deci nu are nici un venit, iar deplasările de la domiciliul r-nul Florești, s. Domulgeni în instanța de judecată, erau posibile doar pe banii pentru călătoria dată solicitați de la mama sa, care este pensionară și dispune de venitul din alocație de pensionară, inculpatul totodată este de acord de a presta muncă neremunerată în folosul societății, pedeapsă care era prevăzută de legislația în vigoare la data săvârșirii infracțiunii, cât și după modificările survenite prin Legea nr.138 în vigoare din data de 14.12.2018.

Prima instanță i-a aplicat o pedeapsă, pe care inculpatul este în imposibilitate de a o executa, cu atât mai mult că acesta urmează să restituie dauna materială cauzată părții vătămate și care este de acord a o restitui.

A solicitat de a respinge dauna morală care a fost dispus de a fi încasată în favoarea părții vătămate, și anume ținând cont de faptul că partea vătămată este pe poziția de a-i fi restituită în termeni restrânși dauna materială, caz în care acesta n-ar solicita dauna morală, care este destul de exagerată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către avocatul Antoci Maria împreună cu inculpatul Clima Alexandru, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a concluzionat că nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În continuare, instanța de apel a menționat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Clima Alexandru, în baza art. 192¹ alin. (1), art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după indici calificativi – *răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire, respectiv, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu deține permis de conducere.*

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia

persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale.

La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată la fel, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, instanța de apel a statuat că instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la capitolul numirii pedepsei și a motivat hotărârea pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia necesității numirii inculpatului Clima Alexandru a pedepsei în formă de amendă.

Instanța de apel a apreciat că pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de fond, în raport cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, fiind în limitele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia inculpatul Clima Alexandru a fost condamnat, prin urmare decizia contestată în această parte cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de apel a statuat că, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate, a considerat că în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptelor și personalitatea inculpatului, constată că corijarea și reeducarea acesteia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

Cu referire la prejudiciul moral, în acest sens, instanța de apel a menționat că suma de 100 000 lei pretins a fi încasat în beneficiul părții vătămate Ceaglei Vasile din contul inculpatului Clima Alexandru, este unul exagerat, or, în acest sens, instanța de fond a ținut cont de suferințele morale cauzate părții vătămate, semnificația valorilor sociale lezate, iar în consecință a dispus proporțional, încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a sumei de 30 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatului Clima Alexandru, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- la fila a 4 a decizie, instanța de apel a indicat că *„În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat, Popov Oleg a solicitat respingerea ca fiind nefondat apelul declarat, din motiv că, instanța de fond în mod corect și în corespundere cu*

prevederile art. 101 Cod de procedură penală a apreciat probele administrate de către acuzatorul de stat, fapt în temeiul căruia corect a constatat ca fiind dovedită vinovăția lui Șabadei Ala în comiterea infracțiunii imputate, iar pedeapsa a fost aplicată în corespundere cu legislația în vigoare”.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că: *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1)

pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor menționate supra, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei de recurs, dat fiind faptul că, instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelul recurentului, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în privința menținerii sentinței primei instanțe, prin care inculpatului Clima Alexandru i-a fost numită pedeapsa sub formă de amendă, soluție întemeiată pe acțiunile procesuale și cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce determină lipsa unor temeiuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Cât ține de argumentul în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că „*la fila a 4 a decizie, instanța de apel a indicat că „În ședința instanței de apel, acuzatorul a de stat, Popov Oleg a solicitat respingerea ca fiind nefondat apelul declarat, din motiv că, instanța de fond în mod corect și în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a apreciat probele administrate de către acuzatorul de stat, fapt în temeiul căruia corect a constatat ca fiind dovedită vinovăția lui Șabadei Ala în comiterea infracțiunii imputate, iar pedeapsa a fost aplicată în corespundere cu legislația în vigoare”*”, instanța de recurs conchide că nu poate reține acest argument, or, aceasta este o eroare materială care nu schimbă esența deciziei, mai mult, forma de pedeapsă.

Cu referire la temeiul invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și motivele în susținerea acestui temei, Colegiul penal a conchis că nu pot fi acceptate, or, aceste motive au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în sentința adoptată (f.d. 131 – 137) și în decizia adoptată (f.d. 163 – 175), pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO cauza Albert vs. România din 16.02.2010.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii

respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel preluând soluția primei instanțe, a indicat detaliat la motivele ce au determinat această preluare și s-a expus asupra corectitudinii aplicării pedepsei. Astfel, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, Colegiul penal reține că, instanța de apel just a considerat că corectarea inculpatului este posibilă doar prin menținerea pedepsei sub formă de amendă.

Colegiul penal mai menționează că argumentele în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10 Cod de procedură penală, sunt declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa (f.d. 171 – 173) corect a motivat soluția privind aplicarea pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, au luat corect în considerare, gravitatea infracțiunilor săvârșite, circumstanțele atenuante, prejudiciul cauzat nu a fost restituit, precum și faptul că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată, că pedeapsa stabilită de instanța de apel este corectă, legală și echitabilă, corespunde atât principiului proporționalității cât și scopului pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât în partea acestuia cât și a altor persoane, or, instanța de apel în decizia atacată și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei, motivare pe care Colegiul penal o însușește ca corectă, ce nu contravine practicii CEDO.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatului Clima Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Clima Alexandru xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 octombrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie